

Розвиток кварталів, участь, довіра — сприяння співпраці між адміністраціями та громадянами

Інтерв'ю з Катєю Ніггемайєр

Суспільна участь і залученість громадян мають неабияку значущість для підвищення якості життя у кварталах. Політики й адміністрації відповідають за створення належних умов для цього. Це вимагає ресурсів і готовності до співпраці між владою й населенням. Конкретна форма залежить від сфер роботи, про які йдеться. Якою може бути співпраця між адміністрацією та громадянами? Про це у своєму інтерв'ю розповідає Катя Ніггемайєр, керівниця бюро управління кварталом Бруннен-штрассе в берлінському окрузі Мітте.

Чому важливо сприяти довірчій і конструктивній співпраці між місцевою адміністрацією та громадянами?

Формування безпосереднього життєвого оточення виграє в якості, коли використовують місцеві знання та поєднують їх із фаховими знаннями урядовців. Надійна платформа для узгоджування різних інтересів, для діалогу — центральна передумова для успішного співіснування. Вона посилює легітимізацію задумів. Довірча співпраця між адміністрацією та громадянами допомагає зрозуміти погляди іншої сторони.

У рамках програми «Соціальне місто» місцеві вповноважені, тобто команди з управління розвитком кварталів, мали за завдання активізувати населення та сприяти його самоорганізуванню в дусі сталого розвитку. Водночас ці команди взяли на себе роль посередників між інтересами й потребами громадян і змістовними, правовими та особистими межами адміністрацій.

Як свідчить досвід програми «Соціальне місто», до процесу потрібно залучати також політиків, установи (дитячі садки, школи, сусідські центри, спортклуби, релігійні громади тощо) та підприємців, а також, за можливості, власників нерухомості (наприклад, місцеві житлово-будівельні товариства).

Як змінилися сподіванки громадян щодо адміністрації та її можливостей упродовж останніх 10—20 років у Німеччині, зокрема Берліні?

Кількість публічних службовців останніми роками значно зменшилася, а місто натомість стрімко зростає. Нові громадяни, зокрема, багато чого хочуть і сподіваються від адміністрації та не лише від неї. Громадяни потребують підтримки в здійсненні своїх задумів, їм потрібні конкретні кваліфіковані контактні особи, яких можна швидко знайти — наприклад, в Інтернеті.

За допомогою яких методів та інструментів можна побудувати конструктивну й продуктивну співпрацю між місцевою адміністрацією та громадянами?

У місцевої адміністрації обов'язково мають бути відповідні фінансові, кадрові та часові ресурси для адміністрування, орієнтованого на потреби громадян за принципом надання послуг. Крім того, потрібні відповідні приміщення для зустрічей, уніфікована й загальнодоступна інформаційна система в адміністрації, а також можливості підвищення кваліфікації працівників тощо.

Конкретна форма співпраці залежить від сфер роботи, про які йдеться. Щодо процесів спільного розвитку кварталу мова йде насамперед про створення обов'язкових, прозорих і логічних структур, опису точок контакту з громадянами й призначення конкретних контактних осіб в адміністрації. В ідеалі це робиться спільними зусиллями, як, наприклад, у межах процесу розроблення «Настанов участі громадян в окрузі Мітте»¹.

З мого погляду, важливо активно створювати формати, що передбачають безпосередні й регулярні (а не лише ситуативні) зустрічі урядовців із громадянами, як-от «Громадянський форум» в окрузі Мітте. Зустрічі без посередників — також і прояв поваги до громадян і їхніх побажань. У таких форматах слід брати участь і політикам.

Як можна залучати до діалогу соціально слабкі групи?

У рамках програми «Соціальне місто» це вдалося насамперед завдяки прямій і безперервній роботі з місцевим населенням. Жителі кварталу залюбки користуються такими безоплатними пропозиціями, як регулярні сніданки, «сусідська кав'ярня», «блошині ринки», курси шиття та інших творчих справ, курси фізкультури або групи батьків і дітей. Через ці пропозиції команда з управління розвитком кварталу може спілкуватися з людьми, інформувати їх про локальні зміни, дізнаватися про потреби й побажання та передавати ці відомості адміністрації. Ситуативні запрошення на заходи (листівки, плакати, інтернет-оповістки) досягають здебільшого лише тих, хто вже й так зацікавлений.

При цьому не можна недооцінювати незмінність контактних осіб, до яких має сформуватися довіра.

Оцифрування, партиципація, співучасть: як далі розвиватимуться контакти між громадянами й адміністрацією, зокрема в Берліні?

Я дивлюся на це з позицій розвитку міста. Місто-земля Берлін прагне вдосконалювати участь громадян у проектах і процесах розвитку. Для цього запроваджено процес розроблення настанов. Його мета — формулювати принципи та забезпечувати можливості участі. Для округу Мітте вже є узгоджені правила участі громадян. Для впровадження та підтримки нині створюють спеціальне бюро.

Головним осередком структурованих, орієнтованих на процеси контактів із громадянами я вважаю організаційний підрозділ із координування соціально-просторового планування (OE SPK). Такі підрозділи будуть у майбутньому створені в усіх округах Берліна на основі концепції «просторів, орієнтованих на життєвий світ» (LOR). SPK веде роботу в трьох напрямках — координування профільних сфер в окружній адміністрації, місцеве координування розвитку кварталів і координування даних. Цю модель у різних округах Берліна впроваджено трохи по-різному — головне, щоб місцеві формати координування давали змогу дослухатися до інтересів населення. Тому, на мій погляд, у цю модель ідеально вписується наявний центр кварталу.

Оцифрування відкриває багатоманітні можливості інформування та спілкування, співпраці та надання послуг. Воно також набуває все більшої ваги у формуванні громадської думки та

мережній взаємодії суб'єктів. Цифрові ЗМІ, зокрема соціальні мережі, можуть, наприклад, сприяти залученню молоді й спрощувати ці процеси.

Наше бюро управління розвитком кварталу вже десь шість років веде сторінку в мережі Facebook, яку ми, щоправда, використовуємо практично лише для самого інформування. Деякі колеги вже користуються такими онлайн-інструментами, як безкоштовно доступна на регіональній партиципаторній платформі mein.berlin.de комп'ютерна програма Adhocracy (вона дає змогу виявляти побажання, потреби, ресурси й потенціал населення). Ця платформа послужила й для онлайн-участі громадян у розроблянні настанов щодо партиципації. Цифровий діалог не замінить собою «аналоговий», тобто безпосередній, але доповнятиме його та сприятиме йому.

Посередник, адвокат, агент? Як би Ви описали роль компанії L.I.S.T. у цьому контексті?

Компанія L.I.S.T. спеціалізується на розвитку кварталів, керуванні проектами й партиципації. Наша ціль в усіх сферах роботи — розробляти життєздатні розв'язки, що ґрунтуються на широкому суспільному фундаменті та враховують контексти актуальних загальноміських і суспільних тенденцій.

У своїх проектах ми вступаємо у відкритий діалог з усіма причетними суб'єктами. Спільно з громадянами, політиками й урядовцями, адміністраціями соціальних і культурних установ, об'єднаннями, власниками бізнесу та житловими компаніями ми знаходимо «простір для маневру», сприяємо індивідуальній і соціальній відповідальності, а також працюємо над пошуком чесних компромісів і врегулюванням конфліктів між учасниками процесу.

Література й посилання

¹ <https://www.berlin.de/ba-mitte/politik-und-verwaltung/service-und-organisationseinheiten/sozialraumorientierte-planungskoordination/leitlinien-zur-buergerbeteiligung/>

Катя Ніґґемайєр (Katja Niggemeier)

З 2008 року Катя Ніґґемайєр працює в компанії L.I.S.T. GmbH (L.I.S.T. означає Lösungen im Stadtteil — «Розв'язки у кварталі»). Нині вона очолює бюро управління розвитком кварталу Бруннен-штрассе в окрузі Мітте, одне з 34 таких бюро в Берліні, створених під егідою програми «Соціальне місто».

© Європейська Академія Берліна, 2017
У статті відображено точку зору автора.

Контакт

ЄВРОПЕЙСЬКА АКАДЕМІЯ БЕРЛІНА
Bismarckallee 46/48
D-14193 Berlin-Grünwald (Берлін)
Т.: +49 30 8959510
eab@eab-berlin.eu
www.eab-berlin.eu